

Sadjarstvo

Vremenska napoved za Slovenijo*

Danes zjutraj bo po nekaterih kotlinah kratkotrajna megla. Od zahoda se bo postopno pooblačilo. Na severozahodu bo proti poldnevu začelo deževati, popoldne bodo krajevne plohe in kakšna nevihta tudi drugod po Sloveniji. Ob morju bo začel pihati jugo. Najvišje dnevne temperature bodo od 17 do 24 °C.

Zvečer in **ponoči** se bodo plohe in nevihte okrepile in zajele vso Slovenijo. Možni bodo nalivi. Jugo ob morju se bo krepil. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 15, ob morju okoli 17 °C.

Jutri bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, deloma plohami in nevihtami. Veter ob morju bo proti večeru oslabel. Najvišje dnevne temperature bodo od 17 do 22, v Zgornjesavski dolini okoli 13 °C.

Obeti V soboto bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, zjutraj ponekod megleno. V severnih krajih bodo možne posamezne plohe. Ponekod bo zapihal jugozahodni veter. V nedeljo bo dopoldne dokaj sončno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami.

Vremenska slika Nad severnim Sredozemljem, srednjo in severozahodno Evropo je območje nizkega zračnega tlaka. Vremenska fronta je od zahoda dosegla Alpe.. Nad naše kraje z jugozahodnim vetrom doteka vse bolj vlažen in nestabilen zrak.

*Vir: ARSO, četrtek, 30. maj 2024 ob 06:00

Ljudem in okolju
prijazno varstvo rastlin

www.karsia.si

SVETOVANJE

Osrednjeslovenska, notranjska, gorenjska in primorska regija

Primož Štepic, dipl. ing. agr.
051 319 517, primoz.stepic@karsia.si

JV, posavska, zasavska, savinjska in koroška regija

Marjan Kragl, univ. dipl. ing. agr.
041 207 523, marjan.kragl@karsia.si

Podravska in pomurska regija

Drago Majcen, univ. dipl. ing. agr.
031 394 227, drago.majcen@karsia.si
Sandi Arnuš, inž. agr.
041 715 641, sandi.arnus@karsia.si

Marketing in razvoj

Andrej Kos, univ. dipl. ing. agr.
041 689 120, andrej.kos@karsia.si

Varstvo pečkarjev

Jablanov škrlup in pepelovka

Pogoste padavine povzročajo dolgotrajno in neprekinjeno omočenost listne površine in plodov, kar omogoča **jablanovemu škrlupu** odlične pogoje za njegov razvoj. Aktivnih peg je res malo, vendar lahko le-te v takšnih pogojih povzročajo močne sekundarne okužbe. Priporočamo redno zaščito ob upoštevanju količine padavin in razmike med škropljenji, ki naj bodo tem pogojem prilagojeni.

Preventivna zaščita

- **Syllit 400 SC v odmerku 1,9 L/ha** (190 mL/hL) (karenca 60 dni, max. 2 x letno, najkasneje do BBCH 79 - ko je plod dosegel 90 % končne velikosti) ali
- **Merpan 80 WDG v odmerku 1,88 kg/ha** (188 g/hL) (karenca 28 dni, max. 10 x letno, najkasneje do BBCH 87 - plodovi zreli za obiranje (tehnološko zreli))

Kurativna zaščita

- **Domark 100 EC v odmerku 0,4 L/ha** (40 mL/hL) (karenca 14 dni, max. 2 x letno, najkasneje do BBCH 75 - plod doseže polovico končne velikosti). Kombiniramo ga z dotikalnimi fungicidi npr. **Syllit 400 SC** ali **Merpan 80 WDG**. **Domark 100 EC** ima, kot triazolni fungicid, dobro stransko delovanje tudi na **jablanovo pepelovko**.

Jablanov škrlup

Merpan 80 WDG in Domark 100 EC

Črna listna pegavost ali alternaria

Pogoji za njen pojav so v takšnih vremenskih pogojih idealni, se pa bodo ob zvišanju temperature nad 20 °C še izboljšali. Gliva okužuje jabolane vse do obiranja, zato se simptomi lahko pojavijo tudi na plodovih. Za to bolezen so najbolj občutljive sorte **zlati delišes, gala, cripss pink in tudi granny smith**.

Simptomi bolezni alternarijske pegavosti se kažejo najprej na starejših listih kot rjavo-vijolične okrogle pike, s premerom 1-2 mm, ki se kasneje povečajo v okrogle pege pravilnih oblik in premera 2-5 mm. Le-te se večajo in postajajo srebrno sive in pri močnem napadu lahko pride do močne defoliacije.

Na okuženih plodovih se v območju čaše pojavijo na lenticelah temne pege, ki so sčasoma vedno bolj vidne in obdane z rdečim robom. Pri močni okužbi so lahko te pege velike in povzročijo propad plodov.

Alternaria

Banjo

Priporočila za preventivno zatiranje:

- **Banjo** (dovoljenje za nujne primere (v času od 18. 3. 2024 do 15. 7. 2024) **v odmerku 0,7 L/ha** (70 mL/hL) in pri porabi vode 500-1000 L na ha, pri čemer najnižja poraba vode na ha ne sme biti manjša od 500 L. Sredstvo se lahko na istem zemljišču tretira največ 3-krat, v razmiku 14 dni, najkasneje do faze sekundarnega odpadanja plodičev BBCH 73. Karenca je za jabolane in hruške 60 dni.

Varstvo pečkarjev

Bakterijski hrušev ožig

Pogoji za okužbo so bili izpolnjeni od sredine meseca maja naprej, prvi simptomi pa so se pričeli kazati v prejšnjem tednu. Največ okužb je v nasadih, kjer je prišlo do pocvetenja oz. naknadnega cvetenja na enoletnem lesu, kjer so seveda bila tudi mesta okužbe.

Okužbe najdemo pogosteje na sortah gala, zlati delišes, jonagold, pa tudi breaburn. Pregledovati je potrebno tudi gostiteljske rastline v bližini sadovnjakov, kot panešplja, jerebika, ognjeni trn, glog idr...

Simptomi se kažejo kot sušenje in venenje poganjkov, ki se povesejo v obliki pastirske palice. Mladi vršički poganjkov najprej dobijo oranžno do svetlo rjavo barvo, nato se sušijo in potemnije. Pri jablani so rjavi, na hruškah črni, na drugih gostiteljskih rastlinah pa rdečerjavi. Venijo tudi plodiči, ki se zgrbančijo in posušijo. Na površini poganjkov, lahko tudi iz plodičev, se prične cediti mlečnast izcedek, poln bakterij, ki sčasoma porumeni in se lahko tudi posuši. To je tudi vir za nadaljnje okužbe, prenaša se pa v glavnem z žuželkami in fizičnim kontaktom. Ob pojavu te bolezni je potrebno obvestiti kmetijsko inšpekcijo ali lokalno službo za varstvo rastlin.

Preventivno varstvo (nasvet za prihodnjo sezono)

- uporaba **bakrenih fungicidov**, kot je npr **Badge WG** eko v fenološki fazi od konca nabrekanja listnih brstov, pa do zaključnega cvetenja;
- uporaba **biotičnih fungicidov**, kot je **Amylo-X** eko v **odmerku 1,5-2,5 kg/ha** (150-250 g/hL) v fenološki fazi od mišjega ušesca pa do zaključenega cvetenja in
- regulator rasti **Kudos** v **skupnem odmerku 2,5 kg/ha**, za omejevanje sekundarnih okužb, ki pa se razdeli na dva odmerka po 1,25 kg/ha. Prvega uporabimo v fazi 3-5 listov, drugega pa 3-5 tednov kasneje.

Kako ukrepamo ob pojavu bolezni

- če okužb ni veliko, lahko izrežemo suhe, okužene poganjke ali veje, jih odnesemo iz nasada in zažgemo;
- za razkuževanje se lahko poslužujemo tudi bakrenih fungicidov, ki imajo še dovoljenje v tej fenofazi ali pa sistemična foliarna gnojila na osnovi bakra, ki dvignejo odpornost rastlin, kot je novi **Karsia Baker** ali **Labicuper**, **oba v odmerku 2-3 L/ha** (200-300 mL/hL).

Pocvetanje

Poganjek v obliki pastirske palice

Okuženo socvetje

Okuženi vrhovi dreves

Varstvo pečkarjev

Jabolčni zavijač

Večerne temperature so v nekaj preteklih dneh omogočale, da so samičke **jabolčnega zavijača** že pričele z odlaganjem jajčec. Je pa res, da takšno deževno in hladnejše vreme upočasni ta proces, ki se seveda potem podaljša, kar pa zahteva tudi bolj zahtevno in natančno zaščito. Za zatiranje ličink jabolčnega zavijača so sedaj primerni insekticidi:

- **Mimic** v odmerku **0,6-0,9 L/ha** (60-90 mL/hL) ali
- **Laser Plus** v odmerku **0,3 L/ha** (30 mL/hL) ali
- **Delegate 250 WG** v odmerku **0,3 kg/ha** (30 g/hL) ali
- **Mospilan 20 SG** v konc. **0,04 %** (40 g/hL, oz. 400-600 g/ha odvisno od višine habitusa krošnje).

Zatiranje **uši** in **rdeče sadne pršice** ter **foliarno prehrano** najdete v Sadjarskem obvestilu z dne **10.05.2024**.

Opomba: odmerki za 10 ali 100 L (hL) vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha. VKM pomeni višinski meter krošnje drevesa.

Varstvo pred plevli

Rast plevelov je zaradi obilice talne vlage izjemno bujna. Za zatiranje plevov v pasu pod vrstami priporočamo uporabo neselektivnega herbicida **Tajfun 360** v odmerku **2,5-8 L/ha**, uporabite pa ga lahko 1 x v eni rastni dobi.

Jabolčni zavijač 1. rod

Mimic in Delegate 250 WG

Mospilan 20 SG in Laser plus

Tajfun 360

Splošna priporočila

Izboljšanje oprijemljivosti in preprečevanje spiranja škropilne brozge

Z dodajanjem močil **zmanjšamo površinsko napetost kapljic in s tem povečamo pokrovnost in oprijemljivost škropilne brozge**, še posebej na rastlinah, ki imajo na listih voščen popr in dlačice. Sredstva na osnovi terpenov - smol, dodatno naredijo poseben film, ki **preprečuje odtekanje in spiranje škropilne brozge** zaradi padavin.

V ta namen priporočamo, da vsaki škropilni brozgi vedno dodate močilo/lepilo **Nu-Film-Premium** v odmerku **30 mL/100 L**. Sredstvo je dovoljeno tudi v ekološki pridelavi.

Nu-Film-Premium

Optimiziranje kislosti škropilne brozge

S tem ukrepom dosežemo optimalno delovanje insekticidov, predvsem tistih iz skupine piretroidov in spinosinov ter na osnovi *Bacillus Thuringiensis*. Prav tako se podaljša razpolovna doba nekaterih fungicidov ter v večini primerov prepreči neskladje ali inkompatibilnost med posameznimi sredstvi. Optimalno kislost dosežemo s posebnimi sredstvi, kot sta:

- **pH minus v odmerku 44-104 mL/100 L vode**, ki zniža kislost vode za škropljenje na pH <6,5, kar je optimalno ali
- **Aquascope v odmerku 200-250 mL/100 L vode**, ki zniža kislost na optimum, poleg tega pa tudi zniža trdoto vode, preprečuje penjenje in deluje kot močilo.

pH minus in Aquascope

Ukrepi v primeru stresa

V primeru **stresa**, ki je lahko posledica neugodnih vremenskih razmer, kot so **mráz, zmrzal, toča, poplava, suša, vročinski udar, slanost, prevelika ali premajhna jakost svetlobe, UV sevanje, veter, pomanjkanje hranil in fitotoksičnost, zaradi nepravilne uporabe sredstev za varstvo rastlin**, se poslužujemo uporabe sredstev na osnovi aminokislin in alg, ki umilijo ta stres.

- **Protifert LMW** v odmerku **3,5 L/ha** ali
- **Drin** v odmerku **0,8-1,7 L/ha** ali
- **Göemar BM86** v odmerku **3,0 L/ha**.

Protifert LMW, Drin in Göemar BM86

OPOZORILO: Vsa fitofarmacevtska sredstva je potrebno uporabljati varno, še posebej tista, ki so nevarna za čebele in pred uporabo vedno prebrati etiketo oziroma navodilo za uporabo, da ne pride do morebitne nevarnosti za uporabnika in okolje! Če se uporabljajo sredstva, ki so nevarna za čebele, se z njimi lahko škropi v času, ko so čebele v panjih, cvetoča podrast v nasadih pa mora biti pokošena ali na kakšen drug način odstranjena, pri škropljenju pa je potrebno zagotoviti, da ne pride do zanašanja na sosednje cvetoče kulture. Prav tako je potrebno upoštevati predpisane razdalje od voda 1. in 2. reda.

Podatki in nasveti v obvestilu so le informativnega značaja, morebitne napake pri pripravi obvestila niso izključene, zato je pred uporabo potrebno obvezno prebrati navodilo za uporabo!

Vsem uporabnikom svetujemo nakup sredstev preverjenega izvora, kajti le tako je zagotovljena izvorna kakovost, rok trajanja in učinkovitost.